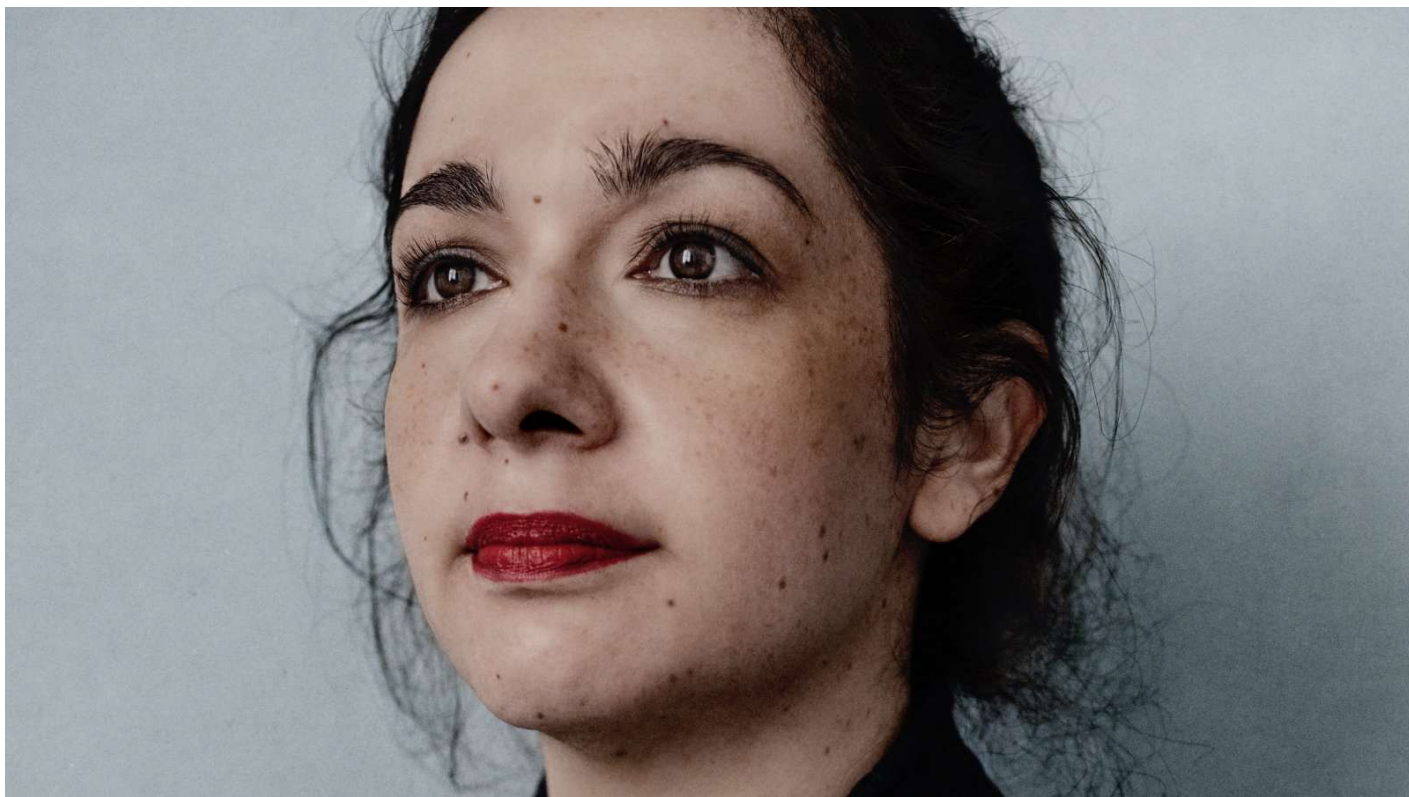

Paradais: Roman om fortabte teenagere i Mexico får de små hår til at rejse sig

Fernanda Melchors seneste roman om fortabte unge mænd er ikke for sarte sjæle. Foto: Billy Hells

Flemming Kloster Poulsen

14.01.2024

KULTUR // BOGANMELDELSE – Fernanda Melchors yderst velskrevne roman *Paradais* er et markant statement om, hvordan Mexico (også) er: “Det er en afsløring af volden, kvindeforagten, tomheden, de fattiges fattigdom og de riges tomme rigdom”, skriver Flemming Kloster Poulsen, for hvem læsningen om de to fortabte teenagere i *Paradais* var en temmelig barsk fornøjelse.

Paradais

Forfatter: Fernanda Melchor

Gads Forlag, 2023

Oversat fra spansk af Maria Catalina Heitmann

Der ligger en grum ironi gemt i titlen *Paradais*, som er den fonetiske udtale af det engelske *Paradise*. Det er som bekendt et religiøst begreb, der betegner et lykkeligt sted, hvor de frelstte opholder sig.

Sådan er det også på overfladen i bogen *Paradaïs*, hvor *Paradaïs* er et aflukket og attraktivt luksuriøst rigmandsområde med hvide villaer og brolagte gader, overvågningskameraer og vagter.

Men i virkeligheden er der ikke meget paradys over det. Tværtimod tager den 41-årige forfatter Fernanda Melchor os med ind i en barsk verden, hvor fattigdom, mangel på uddannelse, og narkobander sætter dagsorden. Romanens *Paradaïs* ligger i den mexicanske delstat Veracruz og under den smukke, velholdte facade lurer håbløsheden, afsporet seksualitet, foragt og mangel på eksistentiel retning. Socialrealismen er til at tage og føle på her.

“To fortabte unge mænd. Fulde af begær og livsløgne. På hver deres måde fortabt i en verden, som de ikke forstår, og uden troværdige voksne, der kan vejlede dem. Det er vildt godt skrevet

Ikke uden grund var Fernanda Melchor *shortlistet* til den britiske International Booker Prize for sin foregående roman, *Hurricane Season* i 2020, og nærværende *Paradaïs* var med i opløbet til samme pris i 2023.

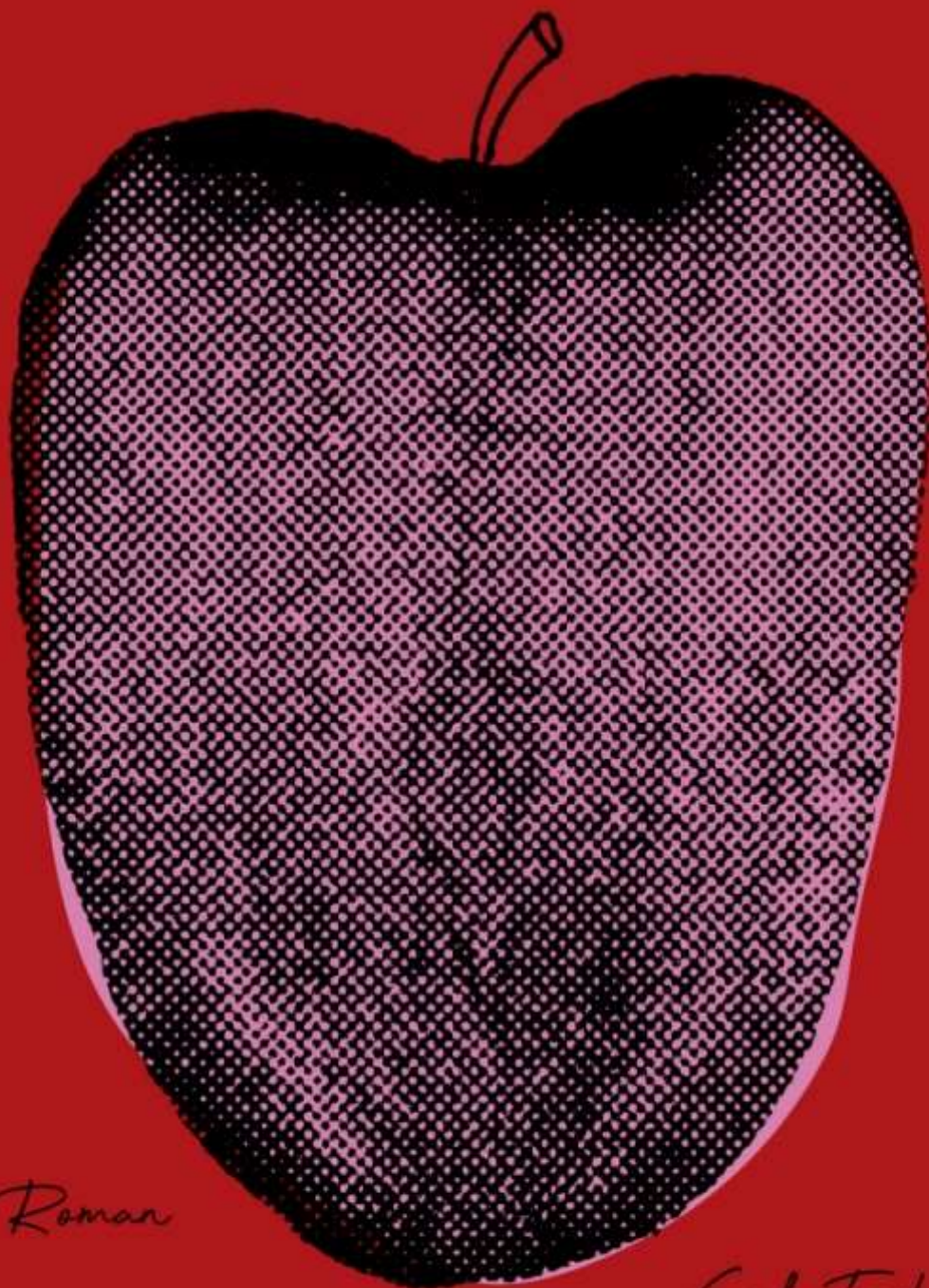
For mit vedkommende blev læsningen til et spændende kig ind i det mexicanske samfund, og det er en af romanens fortjenester, at den både er lokal mexicansk og samtidig skrevet i alment sprog med genkendelige personer, eksistentielle tilstande og samfundsmekanismer. Den er ikke særlig lang, men til gengæld tæt skrevet, med lange sætninger og afsnit i et vibrerende levende sprog, der suger læseren til sig.

Eksistentiel og social håbløshed i *Paradaïs*

Polo er fortællingens hovedperson, ansat som gartner i *Paradaïs*. Han er 16 år gammel. Han bor hos sin mor i en nærliggende fattig by. Han er droppet ud af skolen uden en afsluttende eksamen, og på hans mors ordre har han taget et arbejde. Han henslæber nu dagene som dårligt betalt gartner med at rense poolen, slå græs, luge, feje, fjerne hundelorte og vaske chefens bil. Hans løn går direkte i moderens lomme, da hun ikke mener, han selv er i stand til at administrere sine penge.

PARADAIS

Fernanda Melchor

Roman

Gads Forlag

For Polo er *Paradais* alt andet end paradisisk. Netop den eksistentielle og sociale håbløshed er gennemgående i bogens fortælling. De rige lever i en uopnåelig verden,

og landsbyen, hvor han bor, er regeret og kontrolleret af narkobander, der i bogen kun omtales som *dem*.

Polo er uden positive forbilleder, uden uddannelse og uden ideer om, hvordan han skal leve. Oddsene er vanskelige. Polos ydre og indre verden er et stort råb om vejledning til at træffe de rigtige valg. Han spørger sig selv: "Hvordan er han havnet der? Og hvordan i helvede slipper han ud?"

Fortabte unge mænd

Efter en børnefødselsdag i *Paradais* træffer Polo den overvægtige Franco. De mødes på en badebro og drikker sprut. I den følgende tid finder de sammen i et skævt og umage fællesskab, hvor de gentagne gange drikker hjernen ud og langsomt lærer hinanden lidt at kende. Franco er lidt yngre, hans forældre rige og har masser af materielle goder. Polo er fattig, men lidt ældre. Hver har de noget at bidrage med, som den anden kan bruge.

Men ligesom Polo er også Franco uden mening i livet. Han har et massivt forbrug af porno, onanerer flere gange om dagen og er besat af fantasien om at have sex med naboens kone, den smukke Marion. Polo foragter Franco og tror ikke, han har nosserne til at gøre det mindste af alt det, han fantaserer om.

Men langsomt udmønter Francos seksuelle fantasier sig i en plan om at voldtage nabokonen. De diskuterer det, og på et tidspunkt går det op for ham, at der måske er alvor i det. Han griner og drikker videre, men får ikke sagt ordentligt fra, og langsomt glider han ind i planen og bliver aktiv medspiller.

Vi læsere følger altså to fortabte unge mænd. Fulde af begær og livsløgne. På hver deres måde fortabt i en verden, som de ikke forstår, og uden troværdige voksne, der kan vejlede dem. Det er vildt godt skrevet, og indimellem måtte jeg holde mig for øjnene, i takt med at Polo og Franco træffer forfærdende forkerte valg.

Jeg mangler lyspunkter

Det, som gør størst indtryk under læsningen, er den deprimerende tomhed og livslede, hvilket i øvrigt er en af de syv dødssynder, man i middelalderen advarede kraftigt imod. Ved jobansøgninger skal Polo udfylde et skema med oplysninger, blandt andet om sit mål i livet. Den boks lader han altid være tom. Han har ikke ringeste ide om, hvad han skulle skrive.

Tomhed og vrede får frit løb. Han forbander hele dette lorteliv og blæser hjernen ud med alkohol og drømme om at stikke af. Han giver andre skylden for, at han er nødt til

at gå på druk. Han er bedøvet af raseri og alkohol, de andre er bare “klamme møgsvin, fulde af lort og pis”.

Livsleden er ramt lige på og hårdt i et menneskeforagtende og vulgært sprog: En kvinde er et hul, som manden kan tømme sig i, chefen er et pikfjæs, naboen er en skide horeunge, kusinen er en sæk, der snart begynder “at blæse sæbebobler ud af fissen”.

“Den afgørende udfordring til Fernando Melchors næste bog: At bruge sin virtuose sprogbeherskelse til at pege på mulige veje frem, at skabe håb om forandring

Det er godt skrevet. Fortabte teenagere får ansigt og sprog. Men det er næsten for meget af det gode, og jeg tog mig i at sidde og lede efter bare en enkelt stemme i bogen, der kunne sige noget andet.

Bogen står med sine kun 165 sider som et markant statement. Sådan er Mexico (også) under overfladen. Det er en afsløring af volden, kvindeforagten, tomheden, de fattiges fattigdom og de riges tomme rigdom.

Og man forstår, hvor vigtigt det er for unge teenagere at have personlig ballast, så man kan skelne mellem gode og dårlige valg. Jeg tror på, at det er sandt, hvad hun skriver, men savner samtidig lyspunkter og antydninger af en vej frem. En roman må indeholde mere end blot en beskrivelse af tomheden, der skal også være et håb.

Som nævnt er der en tyk ironi i bogens titel. Der er ikke meget paradys over bogen, og det er måske den afgørende udfordring til Fernando Melchors næste bog: At bruge sin virtuose sprogbeherskelse til at pege på mulige veje frem, at skabe håb om forandring, ikke nødvendigvis paradys på jord, mindre kan gøre det, blot noget, der trækker i den retning.

Find flere litteraturanbefalinger i [Kulturlisten](#), der udkommer hver fredag.

begær

foragt

MEXICO

vold

Flemming Kloster Poulsen

Flemming Kloster Poulsen er forfatter, fortæller og præst i Den danske Kirke i London. Før dette var han sognepræst ved Sankt Mortens Kirke i Randers. Gennem mange år har han optrådt som fortæller og foredragsholder, og han har skrevet en række bøger...